

9. SINIF BİYOLOJİ DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan öğrenme çıktılarından bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.



1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.



Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerine ait öğrenme çıktıları, öğretmenlerimizin öğrenme çıktısı ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu öğrenme çıktılarına sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.



2. SINAV

BİYOLOJİ 9

Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.4. Çevresindeki canlıların özelliklerini bilimsel olarak gözlemleyebilme

1. Bir biyoloji öğretmeni, virüslerin “cansız ile canlı arasında kalan bir yapı” olduğunu belirtmiştir.

Bu bilgiyi virüslerin özellikleri üzerinden açıklayınız.



**Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.5. Canlıları sınıflandırabilme**

2. Aşağıda canlıların sınıflandırılmasındaki taksonomik kategoriler, bir şehrin yapılarına benzetilerek verilmiştir.

Tüm canlıları kapsayan büyük bir şehir düşünelim. Bu şehirde birçok farklı sokak ve apartman bulunmaktadır. Şehirdeki sokaklar, belirli grupları temsil eder. Örneğin “Omurgalılar sokağı,” omurgalı canlıları bir araya getirir. Her sokakta farklı apartmanlar bulunur. Bu apartmanlar, örneğin “Memeliler apartmanı,” memeli canlıları barındıran yapılardır. Her apartmanın içinde çeşitli daireler yer alır. Bu daireler, örneğin memeliler apartmanındaki bir daire “Etçiller”i (Carnivora) kapsar. Her dairenin içinde bir oda vardır. Örneğin etçiller dairesindeki bir oda “Kedigiller”i (Felidae) barındırır. Her odanın kapısı vardır ve bu kapıları açmak için anahtarlar gerekir. Bu anahtarlar örneğin Kedigiller odasındaki bir anahtar, “*Panthera tigris*”i (kaplan) temsil eder.

Bu benzetmedeki şehir ve yapıları kullanarak canlıların sınıflandırılmasındaki taksonomik kategorileri açıklayınız.



Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.5. Canlıları sınıflandırabilme

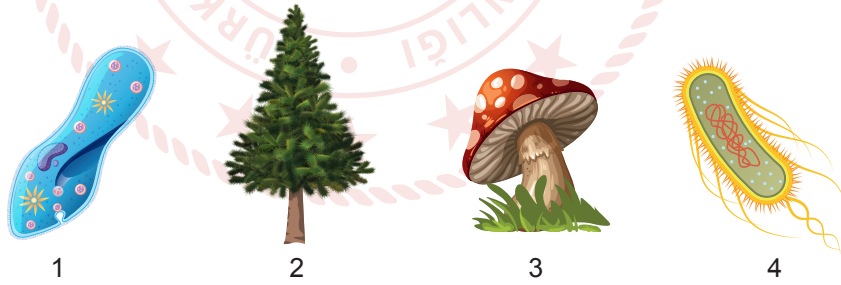
3. Aşağıda harflerle belirtilmiş üç farklı canlının bazı özellikleri verilmiştir.

A ve B canlıları tek hücreli olup belirgin çekirdekleri ve zarla çevrili yapıları bulunmaz. C canlısı çok hücreli olup genetik materyali histon proteinine sarılıdır.

Harflerle belirtilmiş canlıların bu özelliklerinden yola çıkılarak her bir canlının hangi domainlere ait olabileceğine dair varsayımlarınızı nedenleriyle açıklayınız.

Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.6. Üç üst âlem (domain) sisteminde yer alan canlıların özellikleri ile ilgili çıkarım yapabilme

4. Aşağıda bazı canlıların görselleri numaralandırılarak verilmiştir.



Numaralı canlıların ait olduğu domainlerini ve âlemlerini yazarak bu canlıların beslenme biçimlerini açıklayınız.



Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.6. Üç üst âlem (domain) sisteminde yer alan canlıların özellikleri ile ilgili çıkarım yapabilme

5. Omurgalı bir hayvanın genel özelliklerini anlatan bilimsel bir dergide geçen bazı ifadeler şu şekildedir: Sırtları siyah veya gri, karın kısımları beyaz ince ve pulsu tüylerle örtülü olan bu canlılar vücut ısılarını ayarlayan otomatik bir mekanizmaya sahip olduğundan vücut ısısı çevre sıcaklığına göre değişmez. Üremelerinde ise dişi tek bir döllenmiş yumurta bırakır ve erkek, karın bölgesindeki kıvrımları ile yumurtayı örterek onu korur.

Bu omurgalı hayvanın sınıfını ve verilen özellikler dışında bu sınıfa ait üç özelliği yazınız.



Öğrenme Çıktısı: BİY.9.1.6. Üç üst âlem (domain) sisteminde yer alan canlıların özellikleri ile ilgili çıkarım yapabilme

6. Bir dönüm arazide yaşayan yaklaşık 25.000 solucanın toplam ağırlığı 100 kilogram civarındadır ve bu solucanlar her gün 150 kilogram taze biyokütle yerler. Organik atıkları sindirerek doğaya geri kazandıran bu solucanlar, bu süreçte solucan gübresi üretir. Elde edilen solucan gübresi, bahçelerde ve saksı çiçeklerinde doğal gübre olarak kullanılır. Ayrıca bir toprak solucanı, aktif olduğu dönemde kendi vücut ağırlığının 1,5 katı kadar toprağı karıştırabilir.

Bu parçadan, solucanların ekolojik görevlerinden hangilerine ulaşılabilir? Açıklayınız.